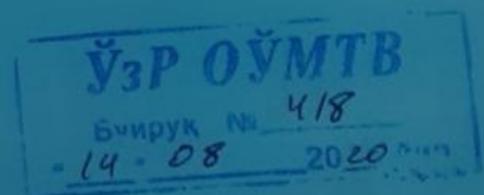

Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги

5111400-Хорижий тил ва адабиёти (инглиз тили)
бакалаврият таълим йўналишининг малака талаблари

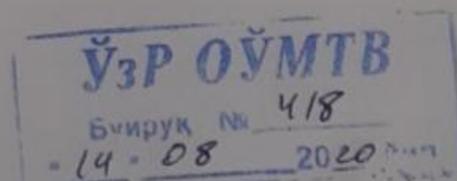
Тошкент

Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги

5111400-Хорижий тил ва адабиёти (инглиз тили)
бакалаврият таълим йўналишининг малака талаблари

Тошкент

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН ВА КИРИТИЛГАН:

- Тошкент давлат педагогика университети;

ТАСДИҚЛАНГАН ВА АМАЛГА КИРИТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги хузуридаги Олий ва ўрта махсус, профессионал таълим йўналишлари бўйича ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгашнинг 2020 йил «14» 08 даги 3 - сонли йиғилишида маъқулланган.

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил «14» 08 даги 418 - сонли буйруғи билан тасдиқланган.

ЖОРИЙ ЭТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги.

Мазкур Малака талаби 110000 - Педагогика таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори, Ўзбекистон Республикаси Миллий малака рамкасига мувофиқ ишлаб чиқилган ва расмий меъёрий-услубий хужжат ҳисобланади.

Ўзбекистон Республикаси ҳудудида Малака талабини расмий чоп этиш ҳуқуқи Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига тегишлидир.

МУНДАРИЖА

Т/р		бет
1.	<i>5111400-Хорижий тил ва адабиёти (инглиз тили)</i> бакалавриат таълим йўналишининг умумий таснифи	4
1.1.	Қўлланиш соҳаси	4
1.1.1.	<i>5111400-Хорижий тил ва адабиёти (инглиз тили)</i> бакалавриат таълим йўналиши Малака талабининг қўлланилиши.....	4
1.1.2.	Малака талабларининг асосий фойдаланувчилари.....	4
1.2.	<i>5111400-Хорижий тил ва адабиёти (инглиз тили)</i> бакалавриат таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг таснифи	5
1.2.1.	<i>5111400-Хорижий тил ва адабиёти (инглиз тили)</i> бакалавриат таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг соҳалари.....	5
1.2.2.	<i>5111400-Хорижий тил ва адабиёти (инглиз тили)</i> бакалавриат таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг объектлари.....	6
1.2.3.	<i>5111400-Хорижий тил ва адабиёти (инглиз тили)</i> бакалавриат таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг турлари.....	6
1.2.4.	<i>5111400-Хорижий тил ва адабиёти (инглиз тили)</i> бакалавриат таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий вазифалари.....	7
2.	<i>5111400-Хорижий тил ва адабиёти (инглиз тили)</i> бакалавриат таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий компетенцияларига қўйиладиган талаблар.....	6
2.1.	Умумий компетенциялар.....	9
2.2.	Касбий компетенциялар.....	9
2.3.	Касбий квалификациялар	11
3.	<i>5111400-Хорижий тил ва адабиёти (инглиз тили)</i> бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар.....	11
3.1.	<i>5111400-Хорижий тил ва адабиёти (инглиз тили)</i> бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фанлар дастурларига қўйиладиган умумий талаблар.....	11
3.2.	<i>5111400-Хорижий тил ва адабиёти (инглиз тили)</i> бакалавриат таълим йўналиши ўқув режасидаги юклама ҳажми	12
	Библиографик маълумотлар.....	13

1. 5111400-Хорижий тил ва адабиёти (инглиз тили) бакалаврият таълим йўналишининг умумий таснифи

5111400-Хорижий тил ва адабиёти (инглиз тили) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар тайёрлаш кундузги таълим шаклида амалга оширилади. Барча таълим шакллари бўйича ўқитиш кредит-модуль тизими асосида ташкил қилинади. Кундузги таълимда бакалаврият дастурининг меъёрий муддати 4 йил.

1.1. Қўлланиш соҳаси.

1.1.1. 5111400-Хорижий тил ва адабиёти (инглиз тили) таълим йўналиши Малака талабининг қўлланилиши.

Малака талаби 5111400-Хорижий тил ва адабиёти (инглиз тили) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар тайёрловчи барча олий таълим ташкилотлари учун талаблар мажмуини ифодалайди.

1.1.2. Малака талабларининг асосий фойдаланувчилари:

- мазкур таълим йўналиш бўйича малака талаблари, ўқув режа ва фан дастурларини ишлаб чиқиш ва янгилаш, улар асосида ўқув жараёнини самарали амалга ошириш учун масъул ҳамда ўз ваколат доирасида битирувчиларнинг тайёргарлик даражасига жавоб берадиган олий таълим ташкилотининг бошқарув ходимлари (ректор, проректорлар, ўқув бўлими бошлиғи, деканлар ва кафедра мудирлари) ва профессор-ўқитувчилари;

- таълим йўналишининг ўқув режаси ва фан дастурларини ўзлаштирувчи олий таълим ташкилотининг талабалари;

- бакалаврият битирувчиларининг тайёргарлик даражасини баҳолашни амалга оширувчи Давлат аттестация комиссиялари;

- таълимни бошқариш бўйича ваколатли давлат органлари;

- олий таълим ташкилотларини молиялаштиришни таъминловчи органлар;

- олий таълим тизимини аккредитация ва сифатини назорат қилувчи ваколатли давлат органлари;

- кадрлар буюртмачилари ва иш берувчи ташкилот ва корхоналар;

- олий таълим ташкилотларига ўқишга кираётган абитуриентлар, уларнинг ота-оналари ва бошқа манфаатдор шахслар.

1.2. 5111400-Хорижий тил ва адабиёти (инглиз тили) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг таснифи.

Чет тил ўқитувчиси мутахассислигини олган битирувчи ўқитилаётган чет тил хусусиятларини эътиборга олган ҳолда, ўқувчиларга таълим бериш ва тарбиялаш учун тайёр бўлиши лозим; ижтимоий ҳаётга мослашув, шахснинг умумий маданиятини шакллантириш, касбий таълим дастурларини онгли равишда танлаш ва кейинчалик танланган касбни эгаллаш, таълим олувчиларнинг тайёргарлик даражасини давлат таълим стандартларига мос даражада таъминлаш; Ўзбекистон Республикасининг “Таълим тўғрисида”ги қонун, “Бола ҳуқуқи” тўғрисидаги конвенцияларда кўзда тутилган

Ўқувчиларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини таъминлаш зарурлигини англаш, ўзининг касбий тайёргарлик даражасини мунтазам ошириб бориш, методик уюшмаларда иштирок этиш ва бошқа шаклдаги методик ишларда қатнашиш, ота-оналар (ёки уларнинг васийлари) билан мунтазам алоқада бўлиш, меҳнат муҳофазаси, техника хавфсизлиги ва ёнгинага қарши ҳимоя тартиб қоидаларига амал қилиш, таълим жараёнида ўқувчиларнинг ҳаёти, соғлиги ва хавфсизлигини таъминлаш.

1.2.1. 5111400-Хорижий тил ва адабиёти (инглиз тили) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг соҳалари:

5111400-Хорижий тил ва адабиёти (инглиз тили) бакалаврият таълим йўналиши - умумтаълим ва ихтисослаштирилган мактаблар; умумтаълим, кўп тармоқли ихтисослаштирилган ҳамда қўшма типдаги мактабгача таълим ташкилотлари; болалар “Мурувват” уйлари; “Меҳрибонлик” уйлари; Соғлиқни сақлаш вазирлиги тасарруфидаги муассасалар, умумтаълим ва давлат ташкилотлари; ўрта махсус касб-хунар таълими муассасалари;

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси ва тармоқ илмий-тадқиқот институтларида ҳамда мустақил тадқиқотчи сифатида илмий-педагогик тадқиқот ишлари билан шуғулланиш;

оммавий ахборот воситалари, давлат бошқаруви органлари, бошқа давлат ва нодавлат муассасаларида касбий фаолият юритиш каби комплекс масалалар мажмуасини қамраб олади.

1.2.2. 5111400-Хорижий тил ва адабиёти (инглиз тили) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг объектлари:

- таълим жараёни; ўқитишнинг педагогик технологиялари ва методлари;
- таълимнинг назарий масалалари; ўқитиш методикаси;
- лойиҳалаштириш асосида ўқув жараёнини бошқариш технологиялари, маъруза, амалий ва лаборатория машғулотларини лойиҳалаштириш ва ташкил этиш жараёни, шахсий ва касбий ахборот майдонини шакллантириш жараёни, мактабдан ташқари таълим муассасаларида таълим-тарбия жараёни; таълим соҳасидаги муаммолар ва уларнинг ечимларини топишни ташкил этиш жараёни; таълимни бошқариш ва педагогик жараённи ташкил этиш;

- мос ихтисослик бўйича илмий-тадқиқот жараёнлари, маънавий-маърифий тарғибот ишлари;

1.2.3. 5111400-Хорижий тил ва адабиёти (инглиз тили) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг турлари:

- педагогик;
- илмий-тадқиқот;
- маънавий-маърифий;
- ташкилий-бошқарув;

1.2.4. 5111400-Хорижий тил ва адабиёти (инглиз тили) таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий вазифалари.

Педагогик фаолиятида:

-Таълим дастурига мувофиқ ўқувчига чет тил ўқитиш таълим жараёнини

амалга ошириш;

- таълим мазмунини белгилаш тамойиллари ва мезонларига риоя этиш, ўқув материалларини танлаш ва тизимлаштиришга доир замонавий ёндашувларни ҳисобга олиш, ўқув материалларини моделлаштириш;

- яхлит педагогик жараённинг умумий қонун, қонуният ва тамойилларига амал қилиш, таълим-тарбия жараёнида гносеологик, ташкилий, психологик, дидактик, социологик ва кибернетик қонуниятларнинг уйғунлигига эришиш;

- чет тилдан ўқув машғулотларини мавзу хусусиятлари ва дастур бўлимларини эътиборга олган ҳолда ва ўқув режаларига мувофиқ тарзда режалаштириш ва олиб бориш;

- таълим-тарбия жараёни таркибий қисмлари (мақсад, натижа, мазмун, шакл, метод ва восита)нинг ўзаро алоқадорлиги ва умумийлигини ҳисобга олиш;

- таълим-тарбия жараёнини ташкил этишнинг асосий ва ёрдамчи шаклларида унумли фойдаланиш; ўқувчиларнинг бўш вақтини самарали ташкил этиш ва ўтказиш;

- чет тилни ўқитишда замонавий ва илмий исботланган усул, метод, воситалар, шунингдек, таълим беришнинг техник воситалари, ахборот ва компьютер технологиялардан фойдаланиш;

- таълим натижаларини баҳолашда замонавий воситаларни қўллаш; ўқувчиларга маънавий-маърифий, одоб-ахлоқ кадриятларини сингдириш ва ватанпарварлик туйғусини шакллантириш;

- таълим жараёнида шахсга йўналтирилган ёндашувни амалга ошириш ва талабаларнинг таълимга мотивациясини уйғотиш; ўқувчининг ривожланишидаги нуқсонларни тузатишга қаратилган ҳолда таълим ва тарбия ишини олиб бориш;

Илмий-тадқиқот фаолиятида:

- илмий-тадқиқот институтлари ва илмий марказларда таълим йўналишларидаги фанлар ва уларни ўқитиш методикасига оид мавзуларда тадқиқот олиб бориш;

- интернет тармоғида энг янги илмий ютуқлар ҳақидаги маълумотларни мақсадга йўналган ҳолда қидириш ва топиш;

- педагогик малакасини ошириш мақсадида ўзини-ўзи таҳлил қилиш ва ўзини-ўзи баҳолаш;

- таълим йўналишларидаги фанларга оид илмий тўпламлар, маҳаллий ва чет эл илмий-тадқиқот ютуқларини ўрганиш;

- илмий-тадқиқот ишланмаларини тайёрлаш, соҳа адабиётлари экспертизасини амалга оширишда қатнашиш;

- маълумотларни жамлаш, қайта тайёрлаш, мавзу бўйича илмий маълумотларни тизимли таҳлил қилиш;

- тадқиқот натижалари ва ишланмаларини татбиқ этиш.

Маънавий-маърифий фаолиятида:

- ўқувчиларнинг ижтимоий ҳаётга мослашуви жараёнида уларга ёрдам бериш; касбга йўналтириш ишини олиб бориш;

- ўқувчиларнинг ота-оналари билан алоқа ўрнатиш, ўқувчиларнинг оиладаги тарбиясида, маданий-маърифий соҳада ва умуммаданий кадриятларни шаклланишида зарур кўмак бериш;

- маънавий-маърифий ишларни режалаштира олиши, уни ташкил этиш методикасини эгаллаш, ўқувчилар онгига миллий истиклол ғоясини сингдириш;

- ўқувчиларда мафкуравий ва ахборот хуружларига қарши иммунитетни шакллантириш метод ва технологияларини билиш;

- боланинг ривожланишида қандай оғир нуқсонга эга бўлишидан қатъи назар қобилияти ва истаклари бўйича сифатли таълим олиш имкониятига эга тенг ҳуқуқли фуқаро сифатида қабул қилиш;

- глобаллашув шароитида кечаётган жараёнларда ахборот коммуникация технологияларининг ўрни ва таъсири ҳақида тушунтириш ишларини олиб бориш;

- маҳаллаларда маънавий-ахлоқий тарбия масалалари бўйича суҳбат ўтказиш;

- миллий урф-одат ва маросимларни ўтказишда, умуминсоний кадриятлар, меҳр-мурувват, бағрикенглик, ватанпарварлик, садоқат каби юксак инсоний фазилатларни очиб бериш

Ташкилий-бошқарув фаолиятида:

- ўқувчиларнинг соғлиғини мустақкамлаш ва сақлаш мақсадида таълим жараёнини оқилона амалга ошириш;

- таълим жараёнида ўқувчиларнинг ҳаёт хавфсизлиги ва соғлиғини сақлаш бўйича чора-тадбирларни амалга ошириш;

- педагогик ва ахборот технологиялардан фойдаланган ҳолда ишлаб чиқариш жараёнлари мониторинги ва сифатини баҳолаш механизмларини ишлаб чиқиш;

- атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва меҳнат хавфсизлиги талабларига мос келиши борасида ишлаб чиқариш жараёнларини назорат қилиш;

- жамоада ижтимоий ва маънавий-маърифий ишларни ташкил этиш ва бошқариш;

- фикрлар ҳар хил бўлган шароитда тўғри қарор қабул қилиш;

- фаолияти бўйича иш режасини тузиш, назорат қилиш ва амалга оширилган ишнинг натижаларини баҳолаш;

- ўқувчиларнинг мустақил иш ва дарсдан ташқари фаолиятини ташкил этиш;

- мактаб ва синф ҳужжатларини юритиш;

- синф раҳбари вазифаларини бажариш;

- жамоанинг ўзини-ўзи бошқариш ва бевосита бошқаришда иштирок этиш.

2. 5111400-Хорижий тил ва адабиёти (инглиз тили) таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий компетенцияларига қўйиладиган талаблар

2.1. Умумкасбий компетенциялар:

- дунёқараш билан боғлиқ тизимли билимларга эга бўлиши; гуманитар ва ижтимоий-иқтисодий фанлар асосларини, амалдаги давлат сиёсатининг долзарб масалаларини билиши, ижтимоий муаммолар ва жараёнларни мустақил таҳлил қила олиши;

- давлат сиёсатининг долзарб масалаларини билиш, ижтимоий-иқтисодий муаммолар ва жараёнларни мустақил таҳлил қила олиш;

- хорижий тиллардан бирида касбий фаолиятига оид ҳужжатлар ва ишлар моҳиятини тушуниш, табиий илмий фанлар бўйича касбий фаолияти доирасида зарурий билимларга эга бўлиш ҳамда улардан замонавий илмий асосда касб фаолиятида фойдалана билиши;

- ахборот технологияларини касбий фаолиятида қўллай билиш, ахборотларни йиғиш, саклаш, қайта ишлаш ва улардан фойдаланиш усулларини эгаллаган бўлиш, фаолиятида мустақил асосланган қарорлар қабул қила олиш;

- янги билимларни мустақил эгаллаш, ўз устида ишлаш ва меҳнат фаолиятини илмий асосда ташкил қила олиш;

- соғлом турмуш тарзи ва унга амал қилиш зарурияти тўғрисида тасаввурга эга бўлиш.

- Махсус педагогика тарихи, таълимоти, йирик намояндалари, махсус педагогиканинг фан соҳаси сифатида шаклланиши, ушбу соҳадаги турли мактаблар, олимларнинг концепция ва илмий ёндашувларини билиш;

- турли ёш тоифасига қиравчи ўқувчиларнинг когнитив хусусиятларини ва таълим-тарбия жараёнини олиб бориш хусусиятларини билиш;

- анъанавий ва ноанъанавий методлар, илғор педагогик технологияларни ихтисосликка мос фанларни ўқитиш чоғида танлай олиш, ўз фанида метод ва технологияларни ижодий қўллай олиш, фактларни таҳлил қилиш, умумлаштириш ва шу асосда хулоса чиқара олиш;

- тегишли бакалаврият йўналиши бўйича умумкасбий тайёргарликка эга бўлиши;

- ўқитишнинг илмий асосларини таҳлил қилиб бориш, методик бирлашмаларда махсус таълим мазмунида соҳанинг ўрнини белгилай олиш ва унинг илмий муаммолари бўйича педагогик ўқишларда маърузалар ўқиш, дифференциал таълимни йўлга қўя олиш, ўқув жараёни билан боғлиқ барча ҳужжатларни юрита олиш;

2.2. Касбий компетенциялари:

- мутахассислик тилда касбий фаолиятига оид ҳужжатлар ва ишлар моҳиятини тушуниш, табиий илмий фанлар бўйича касбий фаолияти доирасида зарурий билимларга эга бўлиши ҳамда улардан замонавий илмий асосда ҳаётда ва ўз касб фаолиятида фойдалана билиш;

- ахборот йиғиш, саклаш, қайта ишлаш ва улардан фойдаланиш усулларини эгаллаган бўлиш, ўз касб фаолиятида мустақил асосланган қарорлар қабул қила олиш;
- янги билимларни мустақил эгаллай билиш, ўз устида ишлаш ва меҳнат фаолиятини илмий асосда ташкил қила олиш;
- чет тилни билишда C1 даражасида профессионал коммуникатив компетенцияга эга бўлиш;
- мутахассислик тил тизими ва тузилиши, шунингдек, уни амалда қўллаш имкониятларини билиш;
- чет тилнинг ва кўшимча хорижий тилнинг она тили билан солиштирганда ижтимоий, тарихий ва типологик хусусиятларини билиш;
- тил ривожланишининг асосий босқичлари ва замонавий жамиятда чет тилларнинг ролини билиш;
- тил тузилишининг умумий ва алоҳида даражаларини билиши; фонетик ва грамматик тизими, сўз бойлиги ва стилистик хусусиятларини билиши;
- адабий тил шакли, диалект хилма хиллиги ва турларини билиши.
- тилнинг илм-фандаги замонавий йўналишлари тўғрисида тасаввурга эга бўлиши;
- умумевропа талаблар ўлчовига мувофиқ нутқ фаолиятининг барча турлари бўйича (гапириш, эшитиш, ўқиш ва ёзув) лингвистик, социолингвистик, социомаданий ва дискурсив компетенцияларни ўз ичига олган ҳолда икки тилли коммуникатив компетенцияни кўрсатиш;
- муҳим тарихий воқеалар, маданий тарихий фактлар, оммавий-сиёсий ҳаёти хусусиятлари, давлат тизими тузилиши, иқтисодиёти, тил ўрганилаётган давлат урф-одат ва анъаналари билан боғлиқ бўлган ҳақиқат (реалиялар) тилини билиш ва ўқувчиларга маълумотни етказа билиши.
- ўқувчиларнинг таълим жараёнини ўқитиш вазибаларини бажариш, ўқувчиларнинг тарбияси ва шахсини ривожланиши ва ўқитилаётган фаннинг хусусиятларини эътиборга олиб, йўналтирилган ҳолда олиб бориш;
- психологик-педагогик таълим ва ўқитишга қўйилган талабларни эътиборга олган ҳолда ўқувчиларнинг дарсдан ташқари фаолиятини ривожлантиришга тўртки бериши;
- педагогик фаолиятини такомиллаштириш ва малакасини ошириш мақсадида ўз меҳнат фаолиятини таҳлил қилиш;
- методик ишни таълим методик бирлашмаларда олиб бориши;
- синф раҳбари ишини бажариш, ўқувчилар ота оналари (ёки васийлари) билан алоқада бўлиш, уларга оилавий тарбияда кўмак бериши.

Малакавий амалиёт

Амалиёт реал ўқув-тарбиявий жараёнда назарий ва методик билимларни, умумқасбий ва мутахассислик фанлардан талабаларнинг билим, малака ва кўникмаларни чуқурлаштиришга ва мустаҳкамлашга қаратилган.

Педагогик амалиёт пайтида талаба профессионал педагогик малакани эгаллайди, таълим-тарбиявий ишни мустақил олиб бориш малакасини ривожлантиради.

Педагогик амалиётнинг мақсад ва вазифалари:

- ОТМда эгалланган назарий билимларнинг чуқурлаштириши ва мустаҳкамлаши ва бу билимларнинг чет тилда таълим-тарбияда амалда қўллай билиши;

- болаларнинг ёш ва индивидуал хусусиятларини эътиборга олган ҳолда, улар билан ўқув-тарбиявий ишларни олиб бориши ва ўқувчилар соғлиғи тўғрисида қайғуриши;

- чет тил бўйича турли методларни қўллаган ҳолда ўқув ва дарсдан ташқари ишни олиб боришга тайёргарлик кўриш, ўқувчиларда маънавий-маърифий кизиқишни фаоллаштириши;

- синф раҳбари вазифаларини бажаришга ва мактаб ташкилотлари билан ишлашга тайёргарлик кўриш;

- педагогик ва методик фанлар соҳасида илмий-тадқиқот ишига кузатиш, таҳлил, илғор педагогик тажрибани умумлаштириш методларини қўллаш орқали кизиқишни уйғотиш.

Педагогик амалиёт ўрта, умумий ва махсус таълим тизими ташкилотлари асносида ўтказилади.

2.3. Касбий квалификациялар:

Бошланғич синфларда инглиз тили ўқитувчиси, умумтаълим ўрта мактабларда инглиз тили ўқитувчиси, касб-хунар коллежларида инглиз тили ўқитувчиси, академик лицейларда инглиз тили ўқитувчиси, малака ошириш ва қайта тайёрлаш тармоқ марказларида инглиз тили ўқитувчиси квалификацияларига эга бўлиши мумкин.

3. 5111400-Хорижий тил ва адабиёти (инглиз тили) бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар

3.1. 5111400-Хорижий тил ва адабиёти (инглиз тили) бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фанлар дастурларига қўйиладиган умумий талаблар

Бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фанлар дастурлари таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг таснифи ҳамда касбий компетенцияларига қўйиладиган талабларга мувофиқ, талабалар мажбурий ва танлов фанларини ўзлаштириши, амалиётларни ўтиши ва натижада касбий фаолиятида зарур билим, кўникма ва малака компетенцияларини эгаллашини таъминловчи мазмунда ишлаб чиқилади.

Ўқув режаси кредит-модуль тизими асосида шакллантирилади. Бунда ўқув жараёни графиги, ҳафталар кесимида ўқиш вақти, аттестациялар, амалиётлар, таътиллар, семестрлар бўйича ўтиладиган “Табиий-илмий ва гуманитар фанлар”, “Умумкасбий фанлар”, “Махсус фанлар”, машғулотлар турлари, ажратилган соатлар, кредитлар, фанлар коди, Давлат аттестацияси ва бошқалар кўрсатилади.

Ўқув режаларга киритиладиган мажбурий ва танлов фанлар турдош олий таълим муассасалар билан ҳамкорликда таянч олий таълим муассасалари

томонидан белгиланади.

3.2. 5111400-Хорижий тил ва адабиёти (инглиз тили) бакалаврият таълим йўналиши ўқув режасидаги юклама ҳажми

Барча турдаги аудитория ва аудиториядан ташқари ўқув ишларини ўз ичига олган ўқув юкламасининг энг юқори ҳажми ҳафтасига 54 соат килиб белгиланади. Ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда (кундузги) ўқиш шакли учун аудитория машғулотларининг энг юқори ҳажми ҳафтасига 30 соатгача килиб белгиланиши мумкин.

Ўқишнинг меъёрий муддати тўрт йил бўлгани ҳолда ўқув жараёни 204 ҳафта давом этиши зарур.

Ўқув даврининг умумий ҳажми қуйидагича тақсимланиши мақсадга мувофиқ:

Ўқув даврлари	Кундузги таълим шакли учун*	Кечки таълим шакли учун*	Сиртки шакли таълим учун*
Назарий ва амалий таълим*	40-60%	40-60%	40-60%
<i>Шу жумладан, мустақил таълим</i>	-	15-35%	25-45%
Аттестация	6-8%	6-8%	6-8%
Таътил	10-30%	10-30%	10-30%
Малакавий амалиёт	15-30%	15-30%	15-30%
Битирув малакавий иши	2-3%	2-10%	2-10%

Библиографик маълумотлар

УДК 002: 651. 1/7

Гуруҳ Т 55

ОКС 01.040.01

Таянч сўзлар:

Давлат таълим стандарти, малака талаблари, касбий фаолият тури, компетенция, таълим йўналиши, касбий фаолият объекти, касбий фаолият соҳаси, бакалавриятнинг асосий ўқув режа ва фан дастурлари, профиль, ўқиб-ўрганиш натижалари, тармоқлар ва соҳалар, малака талаблари, бакалавриятнинг ўқув жараёни, сифатни баҳолаш ва назорати, мустақил таълим, ишлаб чиқариш, ташкилий-бошқарув фаолияти, малака амалиёти, битирув малакавий иши, давлат аттестацияси, ўқув фанлари блоки, олий таълим муассасаси, таълим жараёни, бошқарув жараёни, ишлаб чиқариш, лойиҳалаш, илмий тадқиқот жараёни.

Ишлаб чиқувчилар, келишилган асосий кадрлар истеъмолчилари

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН:

Тошкент давлат педагогика университети

Ректор

2020 йил «12» 08

А.Умаров

Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги
Республика таълим маркази

Директор

2020 йил «14» 08

Ш.Саттаров

М.Ў.

КЕЛИШИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси

Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳузуридаги
Олий таълимни ривожлантириш тадқиқотлари ва илғор технологияларни
таъбиқ этиш маркази

Директор

2020 йил «14» 08

З.Хақимов

М.Ў.

Ўзбекистон Республикаси

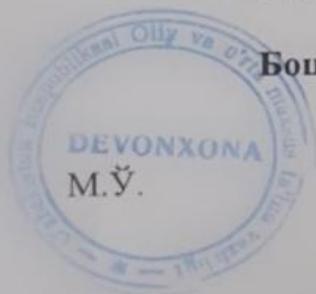
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги
Олий таълим стандартлари ва норматив таъминоти
Бош бошқармаси бошлиғи

Бошлиқ

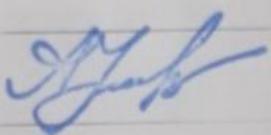
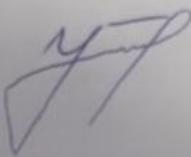
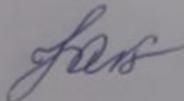
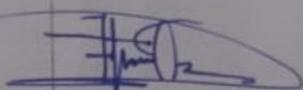
2020 йил «14» 08

С.Ниязбеков

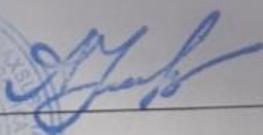
М.Ў.

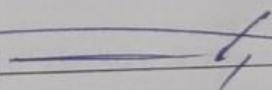
5111400-Хорижий тил ва адабиёти (инглиз тили) бакалаврият таълим
 йўналиши бўйича ишлаб чиқилган малака талаблари ва ўқув
 режасини ишлаб чиқувчи
 Ишчи гуруҳ таркиби

Т/Р	Ишчи гуруҳ раиси ва аъзоларининг Ф.И.Ш.	Лавозими, илмий даражаси ва унвони, иш жойи	Имзо
1	А.Ю.Умаров	Раис, ректор	
Аъзолари:			
1	К.Т.Мўминов	Низомий номидаги ТДПУ “Инглиз тили назарияси ва ўқитиш методикаси” кафедраси муdiri	
2	О.Н.Юсупов	Низомий номидаги ТДПУ “Инглиз тили амалий курси” кафедраси муdiri	
3	А.А.Хўжаев	Ўқув-меъёрий хужжатларни такомиллаштириш бўлими бошлиғи, PhD.	
4	Ш.Р.Ақромов	Низомий номидаги ТДПУ “Инглиз тили амалий курси” кафедраси доцент в.б	

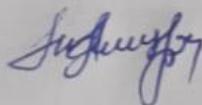

Ректор А.Ю.Умаров

М.Ў.

Ўқув ишлари
бўйича проректор Н.Х.Рахмонкулова

Факультет декани

А.М.Мамадалиев

Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети
бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг
малака талаблари ва ўқув режаларини турдош олий таълим муассасалари билан

КЕЛИШУВ БАЁННОМАСИ

Тошкент ш.

“6” 08 2020 й.

Қатнашчилар: Ўзбекистон миллий университети, Тошкент давлат ўзбек тили ва адабиёти университети, Андижон давлат университети, Бухоро давлат университети, Гулистон давлат университети, Қорақалпоқ давлат университети, Қарши давлат университети, Наманган давлат университети, Самарқанд давлат университети, Термиз давлат университети, Урганч давлат университети, Фарғона давлат университети, Жиззах давлат педагогика институти, Қукон давлат педагогика институти, Навоий давлат педагогика институти, Нукус давлат педагогика институти ректорлари, ТДПУ Термиз ва Шахрисабз филиаллари директорлари, университетнинг таянч кафедралари мудирлари ва таклиф этилганлар.

КУН ТАРТИБИ

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2909-сонли Қарори билан тасдиқланган “2017-2021 йилларда Олий таълим тизимини комплекс ривожлантириш чора-тадбирлар Дастури”да, 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли, 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг камровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли, 2019 йил 16 январдаги “Таълим сифатини назорат қилиш тизимини такомиллаштириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-4119-сонли, 2019 йил 11 июлдаги “Олий ва ўрта махсус таълим тизимига бошқарувнинг янги тамойилларини жорий этиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-4391-сонли, 2019 йил 8 октябрдаги “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида”ги ПФ-5847-сонли, 2020 йил 27 февралдаги «Педагогика таълим соҳасини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги ПҚ-4623-сонли, 2020 йил 2 мартдаги “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида”ги ПФ-5953-сонли, 2020 йил 12 июндаги “2020/2021 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилишнинг давлат буюртмаси параметрлари тўғрисида”ги ПҚ-4749-сонли Қарорларида ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 7 июндаги “Давлат таълим муассасалари ҳамда нодавлат таълим ташкилотларини аттестациядан ва давлат аккредитациясидан ўтказиш тартибини такомиллаштириш тўғрисида”ги 470-сон Қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА/1-20-сонли топширигида белгилаб берилган вазифалар, Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирининг 2018 йил 29 сентябрдаги “Олий таълим муассасаларида талабалар билимини назорат қилиш ва баҳолаш тизими тўғрисидаги низомни жорий этиш тўғрисида”ги 820-сонли, 2018 йил 9 августдаги “Олий таълим муассасаларида талабалар билимини назорат қилиш ва баҳолаш тизими тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида”ги 19-2018-сонли буйруқларида белгиланган вазифаларни амалга ошириш бўйича Тошкент давлат педагогика университети ижодий ишчи гуруҳлари томонидан тайёрланган “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори”даги 110000-Педагогика таълим соҳаси бўйича Давлат таълим стандарти, бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ҳамда ўқув режаларининг муҳокамаси.

Сўзга чиқди: Н.Раҳманкулова – маълумки, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 27 февралдаги «Педагогика таълим соҳасини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги ПҚ-4623-сонли, 2020 йил 2 мартдаги “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида”ги ПФ-5953-сонли, 2020 йил 12 июндаги “2020/2021 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилишнинг давлат буюртмаси параметрлари тўғрисида”ги ПҚ-4749-сонли Қарорларида белгиланган вазифаларнинг ижросини таъминлаш мақсадида амалдаги “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори”даги 110000-Педагогика таълим соҳасига киритилган ўзгартириш ва қўшимчаларга, жорий ўқув йили 1-курсларида таълим жарёнида ўқитишнинг кредит-модуль тизимига асосланган давлат таълим стандарти, бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари малака талаблари ҳамда ўқув режаларини яратиш зарурияти туғилди.

ТДПУнинг ишчи гуруҳи ва профессор-ўқитувчилари томонидан, 2020-2021 ўқув йилида 110000-Педагогика таълим соҳаси бўйича янгидан киритилган, шунингдек амалдаги бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ҳамда ўқув режалари таълим жарёнида ўқитишнинг кредит-модуль тизимига асосланган ҳолда ишлаб чиқилган. Янги яратилган малака талаблари ҳамда ўқув режаларини ушбу йиғилишда муҳокама қилишимиз зарур. Мазкур масала юзасидан ТДПУда олиб борилган ва амалга оширилган ишлар билан батафсил танишиш зарур бўлади.

Эшитилди: А.А.Хўжаев – университет ўқув-меъёрий ҳужжатларни такомиллаштириш бўлими томонидан турдош олий таълим муассасалари ҳамда университет кафедра мутахассисларини жалб қилган ҳолда директив

ҳужжатлар ҳамда ўқитишнинг кредит-модуль тизими асосида 110000-Педагогика таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, таълим йўналишлари ва мутахассисликларининг малака талаблари ҳамда ўқув режалари лойиҳалари университет масъул ходимларидан иборат ишчи гуруҳлар томонидан яратилди.

А.Умаров	- Тошкент давлат педагогика университети ректори, Ишчи гуруҳ раиси;
Н.Раҳманкулова	- Ўқув ишлари бўйича проректор, раис ўринбосари;
А.Акмалов	- Математика ва уни ўқитиш методикаси кафедраси мудири;
Н.Халилова	- Психология кафедраси мудири;
С.Турсунов	- Информатика ва уни ўқитиш методикаси кафедраси мудири;
Г.Джанписова	- Мактабгача таълим методикаси кафедраси мудири;
Н.Алимқулов	- География ўқитиш методикаси кафедраси мудири;
Н.Абидова	- Логопедия кафедраси мудири;
О.Искандаров	- Кимё ва уни ўқитиш методикаси кафедраси мудири;
М.Хамедова	- Олигофренопедагогика кафедраси мудири;
Ў.Хўжаназов	- Ботаника кафедраси мудири;
Д.Давлетов	- Умумий математика кафедраси доценти;
Н.Толипов	- Тасвирий санъат ва уни ўқитиш методикаси катта ўқитувчиси;
О.Раҳматуллаева	- Ўзбекистон тарихи кафедраси мудири ва бошқ.

Кун тартибидagi масала бўйича йиғилишда билдирилган фикр-мулоҳазалар ва таклифлар асосида

ҚАРОР ҚИЛИНДИ:

1. Тошкент давлат педагогика университетида ишчи гуруҳлар томонидан тайёрланган **110000-Педагогика таълим соҳаси** Давлат таълим стандарти, таълим йўналишлари ва мутахассисликларининг малака талаблари ҳамда ўқув режалари: Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2909-сонли Қарори билан тасдиқланган “2017-2021 йилларда Олий таълим тизимини комплекс ривожлантириш чора-тадбирлар Дастури”да, 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли, 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли, 2019 йил 16 январдаги “Таълим сифатини назорат қилиш тизимини такомиллаштириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-4119-сонли, 2019 йил 11 июлдаги “Олий ва ўрта махсус таълим тизимига бошқарувнинг янги тамойилларини жорий этиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-4391-сонли, 2019 йил 8 октябрдаги “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида”ги ПФ-5847-сонли, 2020 йил 27 февралдаги «Педагогика таълим соҳасини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги ПҚ-4623-сонли, 2020 йил 2 мартдаги “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва ракамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида”ги ПФ-5953-сонли, 2020 йил 12 июндаги “2020/2021 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилишнинг давлат буюртмаси параметрлари тўғрисида”ги ПҚ-4749-сонли Қарорларида ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 7 июндаги “Давлат таълим муассасалари ҳамда нодавлат таълим ташкилотларини аттестациядан ва давлат аккредитациясидан ўтказиш тартибини такомиллаштириш тўғрисида”ги 470-сон Қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириғида белгилаб берилган вазифалар, Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирининг 2018 йил 29 сентябрдаги “Олий таълим муассасаларида талабалар билимини назорат қилиш ва баҳолаш тизими тўғрисидаги низомни жорий этиш тўғрисида”ги 820-сонли, 2018 йил 9 августдаги “Олий таълим муассасаларида талабалар билимини назорат қилиш ва баҳолаш тизими тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида”ги 19-2018-сонли буйруқларида белгиланган вазифалар ва олий таълим соҳасини тартибга солишчи бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга ҳамда халқаро тажрибаларга мувофиқ ишлаб чиқилганлиги, асосий кадрлар истеъмолчилари бўлган Олий ва ўрта махсус таълим, Халқ таълими ҳамда Мактабгача таълим вазирликлари экспертизасидан ўтказилганлиги инобатга олинсин.

2. **110000-Педагогика таълим соҳаси** Давлат таълим стандарти, бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ҳамда ўқув режаларини тайёрлашда турдош ОТМларининг таклифлари ҳисобга олинганлиги таъкидлансин.

3. **110000-Педагогика таълим соҳаси** Давлат таълим стандарти, бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ҳамда ўқув режалари ўрнатилган тартибда тасдиқлаштириш (келишув) учун Вазирлик ҳузуридаги Олий таълимни ривожлантириш тадқиқотлари ва илғор технологияларни татбиқ этиш марказига топширилсин.

Мажлис раиси

Котиб

А.Ю.Умаров

А.А.Хўжаев

Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги
Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими йўналиши
Мувофиқлаштирувчи Кенгаши Педагогика таълим соҳаси бўйича
Ўқув-услубий бирлашмаси йиғилишининг 9-сонли

БАЁННОМАСИДАН КЎЧИРМА

Тошкент ш.

"6" 08 2020 й.

Қатнашчилар: Бирлашма раиси – А.Ю.Умаров
Ўқув-услубий бирлашма котиби: А.А.Хўжаев
Аъзолари: - ўқув-услубий бирлашманинг 23 нафар аъзосидан 21 нафари, таклиф этилганлар
14 нафар.

КУН ТАРТИБИ:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги "Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ПҚ-2909-сонли Қарори билан тасдиқланган "2017-2021 йилларда Олий таълим тизимини комплекс ривожлантириш чора-тадбирлар Дастури"да, 2017 йил 27 июлдаги "Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иктисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокчини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ПҚ-3151-сонли, 2018 йил 5 июндаги "Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг камровли ислохотларда фаол иштирокчини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги ПҚ-3775-сонли, 2019 йил 16 январдаги "Таълим сифатини назорат қилиш тизимини такомиллаштириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги ПҚ-4119-сонли, 2019 йил 11 июлдаги "Олий ва ўрта махсус таълим тизимига бошқарувнинг янги тамойилларини жорий этиш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ПҚ-4391-сонли, 2019 йил 8 октябрдаги "Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида"ги ПФ-5847-сонли, 2020 йил 27 февралдаги «Педагогика таълим соҳасини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги ПҚ-4623-сонли, 2020 йил 2 мартдаги "2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини "Илм, маърифат ва рақамли иктисодиётни ривожлантириш йили"да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида"ги ПФ-5953-сонли, 2020 йил 12 июндаги "2020/2021 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилишнинг давлат буюртмаси параметрлари тўғрисида"ги ПҚ-4749-сонли Қарорларида ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 7 июндаги "Давлат таълим муассасалари ҳамда нодавлат таълим ташкилотларини аттестациядан ва давлат аккредитациясидан ўтказиш тартибини такомиллаштириш тўғрисида"ги 470-сон Қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириғида белгилаб берилган вазифалар, Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирининг 2018 йил 29 сентябрдаги "Олий таълим муассасаларида талабалар билимини назорат қилиш ва баҳолаш тизими тўғрисидаги низомни жорий этиш тўғрисида"ги 820-сонли, 2018 йил 9 августдаги "Олий таълим муассасаларида талабалар билимини назорат қилиш ва баҳолаш тизими тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида"ги 19-2018-сонли буйруқларида белгиланган вазифаларни амалга ошириш бўйича Тошкент давлат педагогика университети ижодий ишчи гуруҳлари томонидан тайёрланган "Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори"даги 110000-Педагогика таълим соҳаси бўйича давлат таълим стандарти, бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ҳамда ўқув режаларининг муҳокамаси ҳамда уларни тасдиқлаш учун тавсия этиш.

Эшитилди: Ўқув-услубий бирлашма раиси А.Ю.Умаров:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 27 февралдаги «Педагогика таълим соҳасини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги ПҚ-4623-сонли, 2020 йил 2 мартдаги "2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини "Илм, маърифат ва рақамли иктисодиётни ривожлантириш йили"да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида"ги ПФ-5953-сонли, 2020 йил 12 июндаги "2020/2021 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилишнинг давлат буюртмаси параметрлари тўғрисида"ги ПҚ-4749-сонли Қарорларида белгиланган вазифаларнинг ижросини таъминлаш мақсадида амалдаги "Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори"даги 110000-Педагогика таълим соҳасига киритилган ўзгартириш ва қўшимчаларга, жорий ўқув йили I-курсларида таълим жарёни ўқитишнинг кредит-модуль тизимига асосланган давлат таълим стандарти, бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари малака талаблари ҳамда ўқув режаларини яратиш зарурияти туғилганлиги, шу жумладан 110000-Педагогика таълим соҳаси бўйича янгидан киритилган таълим йўналишлари ва мутахассисликлари ҳақида ахборот берди, уларни муҳокама қилиш ҳамда ишлаб чиқилган малака талаблари ва ўқув режалари ҳақида йиғилиш қатнашчиларидан фикр-мулоҳаза ва таклифлар билдиришларини сўради.

Сўзга чиқдилар: Жиззах давлат педагогика институти, Қўқон давлат педагогика институти, Нукус давлат педагогика институти, Навоий давлат педагогика институти ўқув ишлари бўйича проректорлари, Табний фанлар таълим шуъбаси раиси К.Сапаров, Тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси таълим шуъбаси раиси Р.Халилов, Мактабгача таълим шуъбаси раиси М.Мирсолиевалар сўзга чиқиб, 110000-Педагогика таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура

мутахассисликларининг малака талаблари ҳамда ўқув режалари ҳақида ўзларининг фикр-мулоҳазалари ва таклифларини билдирдилар.

Эшитилди: Университет ўқув ишлари бўйича проректори Н.Раҳманкулова:

маълумки, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 27 февралдаги «Педагогика таълим соҳасини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги ПҚ-4623-сонли, 2020 йил 2 мартдаги «2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини «Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили»да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида»ги ПФ-5953-сонли, 2020 йил 12 июндаги «2020/2021 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилишнинг давлат буюртмаси параметрлари тўғрисида»ги ПҚ-4749-сонли Қарорларида белгиланган вазифаларнинг ижросини таъминлаш мақсадида амалдаги «Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори»даги 110000-Педагогика таълим соҳасига киритилган ўзгартириш ва қўшимчаларга, жорий ўқув йили 1-курсларида таълим жарёни ўқитишнинг кредит-модуль тизимига асосланган давлат таълим стандарти, бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари малака талаблари ҳамда ўқув режаларини яратиш зарурияти туғилди.

ТДПУнинг ишчи гуруҳи ва профессор-ўқитувчилари томонидан, 2020-2021 ўқув йилида 110000-Педагогика таълим соҳаси бўйича янгидан киритилган бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ҳамда ўқув режалари ишлаб чиқилган. Янги яратилган малака талаблари ҳамда ўқув режаларида таълим соҳасини ривожлантиришда рўй бераётган иқтисодий ислохатлар тўғрисидаги ўз аксини топди, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига тасдиқлаш учун тавсия этиш мумкин, - деб фикр билдирди.

ТДПУнинг ишчи гуруҳи ва профессор-ўқитувчилари томонидан, 2020-2021 ўқув йилида 110000-Педагогика таълим соҳаси бўйича янгидан киритилган бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ҳамда ўқув режалари лойиҳалари республикадаги асосий кадрлар истеъмолчилари бўлган вазирликлар, Ўзбекистон педагогика фанлари илмий-тадқиқот институти ҳамда турдош олий таълим муассасалари билан келишилган, ўрнатилган тартибда тасдиқлаш учун вазирлик қошидаги Олий, ўрта махсус ва профессионал таълими йўналишлари бўйича ўқув услубий бирлашмалари фаолиятини Мувофиқлаштирувчи Кенгашга тақдим этишга тайёр ҳолатга келтирилган.

Кун тартибидagi мазкур масала бўйича йиғилишда билдирилган фикр-мулоҳазалар ва таклифлар асосида

ҚАРОР ҚИЛИНДИ:

1. Турдош олий таълим муассасалари (ОТМ) вакиллари ҳамда университет профессор-ўқитувчиларини жалб қилган ҳолда Тошкент давлат педагогика университетидa ташкил этилган ижодий ишчи гуруҳлар томонидан ишлаб чиқилган 110000-Педагогика таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, ўқитишнинг кредит-модуль тизими бўйича янгидан ишлаб чиқилган таълим йўналишлари ва мутахассисликларининг малака талаблари ҳамда ўқув режалари Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 8 октябрдаги «Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида»ги ПФ-5847-сонли, 2020 йил 27 февралдаги «Педагогика таълим соҳасини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги ПҚ-4623-сонли, 2020 йил 2 мартдаги «2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини «Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили»да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида»ги ПФ-5953-сонли, 2020 йил 12 июндаги «2020/2021 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилишнинг давлат буюртмаси параметрлари тўғрисида»ги ПҚ-4749-сонли Қарорларида ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 7 июндаги «Давлат таълим муассасалари ҳамда нодавлат таълим ташкилотларини аттестациядан ва давлат аккредитациясидан ўтказиш тартибини такомиллаштириш тўғрисида»ги 470-сон Қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириғида белгилаб берилган вазифалар ва олий таълим соҳасини тартибга солувчи бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга ҳамда халқаро тажрибаларга мувофиқ ишлаб чиқилганлиги инобатга олинсин.

2. 110000-Педагогика таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, таълим йўналишлари ва мутахассисликларининг малака талаблари ҳамда ўқув режалари ўрнатилган тартибда тасдиқлаш учун турдош ОТМлари манфаатдор вазирликларида экспертизадан ўтказилганлиги таъкидлансин (110000-Педагогика таълим соҳасига кадрлар истеъмолчилари (Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Халқ таълими вазирлиги ва Мактабгача таълим вазирлиги) томонидан қўйиладиган умумий малака талаблари, «Келишув баённомалари», «Келишув далолатномалари» билан расмийлаштирилган ва малака талабларига илова қилинади).

3. Экспертиза натижасида мутахассислар томонидан аниқланган камчилик ва таклифлар малака талабларининг яратилишида инобатга олинсин.

4. 110000-Педагогика таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, таълим йўналишлари ва мутахассисликларининг малака талаблари ҳамда ўқув режалари ўрнатилган тартибда тасдиққа тавсия этиш учун Олий, ўрта махсус ва профессионал таълим йўналишлари бўйича ўқув услубий бирлашмалари фаолиятини Мувофиқлаштирувчи Кенгаш муҳокамасига тақдим этилсин.

Бирлашма раиси

Масъул котиб

А.Ю.Умаров

А.А.Хўжаев

110000-Педагогика таълим соҳаси бўйича бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари малака талабларини ишлаб чиқишда олий маълумотли кадрлар тайёрлашнинг хорижий тажрибаларидан фойдаланилганлиги ҳақида

МАЪЛУМОТНОМА

110000-Педагогика таълим соҳаси бўйича бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари малака талаблари лойиҳасини ишлаб чиқишда АҚШ, Буюк Британия, Германия, Хитой Халқ Республикаси, Япония, Корея, Белоруссия, Россия ва бошқа хорижий мамлакатлар олий ўқув юртлирида ўқитишнинг кредит-модуль тизимига асосланган педагогика таълим соҳаси учун кадрлар тайёрлаш тажрибасидан фойдаланилди.

110000-Педагогика таълим соҳаси бўйича бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари малака талаблари лойиҳасини ишлаб чиқишда хорижий мамлакатларда ўқитишнинг кредит-модуль тизимига асосланган педагогик кадрлар тайёрлашда назарий ва мустақил таълим билан бирга малака амалиётига алоҳида эътибор берилиши таҳлил қилинди.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2909-сонли Қарори билан тасдиқланган “2017-2021 йилларда Олий таълим тизимини комплекс ривожлантириш чора-тадбирлар Дастури”да, 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли, 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг камровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли, 2019 йил 16 январдаги “Таълим сифатини назорат қилиш тизимини такомиллаштириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-4119-сонли, 2019 йил 11 июлдаги “Олий ва ўрта махсус таълим тизимига бошқарувнинг янги тамойилларини жорий этиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-4391-сонли, 2019 йил 8 октябрдаги “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида”ги ПФ-5847-сонли, 2020 йил 27 февралдаги «Педагогика таълим соҳасини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги ПҚ-4623-сонли, 2020 йил 2 мартдаги “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида”ги ПФ-5953-сонли, 2020 йил 12 июндаги “2020/2021 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилишнинг давлат буюртмаси параметрлари тўғрисида”ги ПҚ-4749-сонли Қарорларида ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 7 июндаги “Давлат таълим муассасалари ҳамда нодавлат таълим ташкилотларини аттестациядан ва давлат аккредитациясидан ўтказиш тартибини такомиллаштириш тўғрисида”ги 470-сон Қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги ПА1/1-20-сонли топшириғида белгилаб берилган вазифалар, Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирининг 2018 йил 29 сентябрдаги “Олий таълим муассасаларида талабалар билимини назорат қилиш ва баҳолаш тизими тўғрисидаги низомни жорий этиш тўғрисида”ги 820-сонли, 2018 йил 9 августдаги “Олий таълим муассасаларида талабалар билимини назорат қилиш ва баҳолаш тизими тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида”ги 19-2018-сонли буйруқларида белгиланган вазифалар асосида бакалаврият таълим йўналишлари талабаларининг малака амалиётларини ўтказишда ўқиш муддати 4-йил бўлган таълим йўналишларида 24 ҳафта, 3-йил бўлган таълим йўналишларида 14 ҳафта қилиб белгиланди.

110000-Педагогика таълим соҳаси бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари малака талаблари асосида кадрлар тайёрловчи олий ўқув юртлирида бакалаврият талабалари илмий-тадқиқот ишларига жалб этилишини инobatга олиб, малака талабларида илмий-тадқиқот фаолияти ҳам назарда тутилган. Илғор хорижий мамлакатлардаги педагогика таълим соҳаси бўйича кадрлар тайёрловчи олий таълим муассасаларида ўқитиладиган фанлар сонини ва номланишини ҳисобга олиб, ўқув режасида фан блоклари таркиби янгиланди, мутахассисликка оид бўлмаган фанлар 2 баробар қисқартирилди, шунингдек, 1-курсдан мутахассислик фанларини ўқитилиши инobatга олинди.

Хорижий мамлакатларда олий педагогика таълим соҳаси бўйича кадрлар тайёрловчи таълим муассасаларида талабаларнинг келгуси фаолияти ҳисобга олиниб танлов бўйича фан ўрганиш имконияти берилди, яъни таълимни демократлаштириш назарда тутилишини эътиборга олиб, ишлаб чиқилган **110000-Педагогика таълим соҳаси бўйича бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг ўқув режаларидаги танлов фанлари ҳажми олдинги авлод ўқув режаларига нисбатан оширилди.**

Педагогика таълим соҳаси бўйича илмий ва илмий-педагогик кадрлар тайёрлашда хорижий тажрибадан кенг фойдаланиш мақсадида магистратура талабалари малака талабларида мамлакатимиз ҳамда хорижий илмий ва таълим муассасаларида стажировка ўтказиш инobatга олинди.

ТУШУНТИРИШ ХАТИ

110000-Педагогика таълим соҳаси бўйича бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талабларини ишлаб чиқишда Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги "Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ПҚ-2909-сонли Қарори билан тасдиқланган "2017-2021 йилларда Олий таълим тизимини комплекс ривожлантириш чора-тадбирлар Дастури"да, 2017 йил 27 июлдаги "Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иктисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокчини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ПҚ-3151-сонли, 2018 йил 5 июлдаги "Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилувётган кенг қамровли ислохотларда фаол иштирокчини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги ПҚ-3775-сонли, 2019 йил 16 январдаги "Таълим сифатини назорат қилиш тизимини такомиллаштириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги ПҚ-4119-сонли, 2019 йил 11 июлдаги "Олий ва ўрта махсус таълим тизимини такомиллаштиришнинг янги тамойилларини жорий этиш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ПҚ-4391-сонли, 2019 йил 8 октябрдаги "Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида"ги ПФ-5847-сонли, 2020 йил 27 февралдаги «Педагогика таълим соҳасини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги ПҚ-4623-сонли, 2020 йил 2 мартдаги "2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини "Илм, маърифат ва рақамли иктисодиётни ривожлантириш йили"да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида"ги ПФ-5953-сонли, 2020 йил 12 июлдаги "2020/2021 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилишнинг давлат буюртмаси параметрлари тўғрисида"ги ПҚ-4749-сонли Қарорларида ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 7 июлдаги "Давлат таълим муассасалари ҳамда давлат таълим ташкилотларини аттестациядан ва давлат аккредитациясидан ўтказиш тартибини такомиллаштириш тўғрисида"ги 470-сон Қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги ПА1/1-20-сонли топширигида белгилаб берилган вазифалар, Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирининг 2018 йил 29 сентябрдаги "Олий таълим муассасаларида талабалар билимининг назорат қилиш ва баҳолаш тизими тўғрисидаги низомни жорий этиш тўғрисида"ги 820-сонли, 2018 йил 9 августдаги "Олий таълим муассасаларида талабалар билимининг назорат қилиш ва баҳолаш тизими тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида"ги 19-2018-сонли буйруқларида белгиланган вазифалар ҳамда олий таълим соҳасини тартибга солувчи бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларда белгиланган вазифалар ижросини таъминлашга асосланган.

110000-Педагогика таълим соҳаси бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талабларини ишлаб чиқишда таълим соҳасининг битирувчиларига кадрлар истеъмолчилари томонидан қўйилган малака талаблари ҳисобга олинди.

110000-Педагогика таълим соҳаси бакалаврият таълим йўналишлари малака талаблари бўйича "Гуманитар ва табиий-илмий фанлар" блоки 15-20%, умумқасбӣй фанлар блоки 30-50%, ихтисослик фанлар блоки 20-35% ни, қўшимча фанлар блоки 4-6% ни ташкил этди. Шунингдек, магистратура мутахассисликларининг малака талаблари бўйича "Умумметодологик фанлар" блоки 15-20%, "Мутахассислик фанлари" блоки 45-55% ни ташкил этди. Танлов фанлари блоки 20-35% ни ташкил этди.

Ушбу малака талаблари "Кадрлар тайёрлаш миқдлий дастури"нинг максали ва вазифаларига мос, таълим-тарбияга, шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармонлари, фармойишлари ва қарорлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарорларини амалга оширишга йўналтирилди.

Малака талабларини ишлаб чиқишда мустақиллик, демократия, бой миқдлий ва маънавий аъёналар, халқнинг интеллектуал имкониятлари ва умуминсоний кадриятлар тамойиллари ҳисобга олинди.

Малака талаблари асосида таълим олувчиларда чуқур билим, мустақил фикрлаш, юксак касбий компетентлик шаклланиши таъминланади.

Ушбу малака талаблари халқаро тажриба, техника, технология, фаннинг ривожланиши даражаси ва ютуқлари, иктисодий устуворлик шароитида кадрларга нисбатан ишлаб чиқариш ва амалиёт қўядиган талабларни ҳисобга олган ҳолда яратилди.

Малака талаблари шахснинг ҳар томонлама ривожланишини ҳисобга олган ҳолда узвийлик ва изчилликнинг мужассамлигини таъминлашга қаратилди.

Ўқув юкласининг оддийдан мураккабга қараб тузилиши таълим олувчиларнинг қобилиятлари ва эҳтиёжларига кўра таълимни табақалаштириш имкониятларини яратди.

110000-Педагогика таълим соҳаси бўйича бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талабларига тажрибада синовдан ўтган таълим ва ишлаб чиқаришнинг илғор меъёрлари киритилди.

110000-Педагогика таълим соҳаси бўйича бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талабларини ишлаб чиқишда мамлакат ижтимоий-иқтисодий тараққиётининг истиқболлари, жамият эҳтиёжи, фан, техника, технология ва маданият ютуқлари, кадрлар тайёрлаш борасида жаҳон тенденцияларидан келиб чиқиб, иктисодиёт соҳаларининг модернизациялашуви шароитида кадрлар истеъмолчилари талабларини олий таълим мазмунига тезкор жорий этилишига тегишли шароитлар яратилди.

ТДПУ ўқув ишлари бўйича проректор

И.Раҳмонкулова

5111400 – Хорижий тил ва адабиёти (Инглиз тили) бакалавр таълим
йўналишининг малака талабларига берилган

ТАҚРИЗ

“Инглиз тили амалий курси” кафедраси профессор-ўқитувчилари томонидан ишлаб чиқилган 5111400 – Хорижий тил ва адабиёти бакалавр таълим йўналишининг малака талаблари “5111400 – Хорижий тил ва адабиёти” бакалавр таълим йўналиши бўйича тайёрловчи тўлиқсиз олий таълим босқичи ҳисобланиб, ўқув режа ва фан дастурининг меъёрий муддати, ўқиш шакли ва мос малака (даража)си келтирилган.

Мазкур малака талаблари ўз таркибида қўлланиш соҳаси, касбий фаолиятнинг таснифи, касбий фаолияти соҳалари, касбий фаолияти объектлари, касбий фаолиятларининг турлари (педагогик, илмий-тадқиқот, маънавий-маърифий, ташкилий-бошқарув, ишлаб чиқариш фаолияти), бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар, таълим йўналиши ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар, таълим йўналиши ўқув режасидаги юклама ҳажмини ақс эттирган.

Малака талабларида бакалавр йўналишининг умумий таснифи, таълим йўналиши бўйича талабаларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган талаблар ва бакалавр ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблари ўз ифодасини топган.

“5111400 – Хорижий тил ва адабиёти” бакалавр йўналишининг малака талаблари компетенциявий ёндашув асосида ишлаб чиқилган ва малака талабларини ишлаб чиқишда ўқув-тарбиявий жараённинг ўзига ҳослиги комплекс хусусиятга эга эканлигини эътиборга олиниб, таълим жараёнидаги узвийлик ҳамда узлуксизлик тамойиллари билан мувофиқлашган.

“5111400 – Хорижий тил ва адабиёти бакалавр таълим йўналишининг малака талабларини амалиётга тадбиқ этилишини мақсадга мувофиқ, деб биламан ва амалга тадбиқ этилишини тавсия этаман.

Низомий номидаги ТДПУ,
Хорижий тиллар 1 кафедраси
мудирини п.ф.н

И.Н.Илхамова

5111400 – Хорижий тил ва адабиёти (Инглиз тили) бакалавр таълим
йўналишининг малака талабларига берилган

ТАҚРИЗ

“Инглиз тили амалий курси” кафедраси профессор-ўқитувчилари томонидан ишлаб чиқилган 5111400 – Хорижий тил ва адабиёти бакалавр таълим йўналишининг малака талаблари “5111400 – Хорижий тил ва адабиёти” бакалавр таълим йўналиши бўйича тайёрловчи туликсиз олий таълим босқичи ҳисобланиб, ўқув режа ва фан дастурининг меъёрий муддати, ўқиш шакли ва мос малака (даража)си келтирилган.

Мазкур малака талаблари ўз таркибида қўлланиш соҳаси, касбий фаолиятнинг таснифи, касбий фаолияти соҳалари, касбий фаолияти объектлари, касбий фаолиятларининг турлари (педагогик, илмий-тадқиқот, маънавий-маърифий, ташкилий-бошқарув, ишлаб чиқариш фаолияти), бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар, таълим йўналиши ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар, таълим йўналиши ўқув режасидаги юклама ҳажмини акс эттирган.

Малака талабларида бакалавр йўналишининг умумий таснифи, таълим йўналиши бўйича талабаларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган талаблар ва бакалавр ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблари ўз ифодасини топган.

“5111400 – Хорижий тил ва адабиёти” бакалавр йўналишининг малака талаблари компетенциявий ёндашув асосида ишлаб чиқилган ва малака талабларини ишлаб чиқишда ўқув-тарбиявий жараённинг ўзига ҳослиги комплекс хусусиятга эга эканлигини эътиборга олиниб, таълим жараёнидаги узвийлик ҳамда узлуксизлик тамойиллари билан мувофиқлашган.

“5111400 – Хорижий тил ва адабиёти бакалавр таълим йўналишининг малака талабларини амалиётга тадбиқ этилишини мақсадга мувофиқ деб биламан ва амалга тадбиқ этилишини тавсия этаман

Тақризчи:

Д.Рустамов

АндУ Факультетлараро чет тиллар
(аниқ ва табиий фанлар) кафедраси
мудир, ф.ф.ф.д. (PhD), доцент.

**5111400-Хорижий тил ва адабиёти (инглиз тили) таълим йўналиши
бакалаврият таълим йўналиши бўйича малака талабининг халқаро миқёсидаги
бошқа таълим йўналишлари малака талаблари билан қиёсий таққослаш**

Бакалавриятда таълим жараёнинг умумий кўрсаткичлари

№	Таълим жараёни	Ўзбекистон Республикаси (бакалаврият)	Атланitik Халқаро Университети (АҚШ)	OUS Academy (Швейцария)
1	Бошланиши	Ўрта мактаб, академик лицей ва касб-хунар коллежларидан сўнг	1. 12 йиллик мактабдан кейин 2 йил коллежда ўқийди. Ундан кейин бакалавриятга ўқишга ки­ради. 2. 12 йиллик мактабдан кейин бакалавриятга ўқишга ки­ради.	Мактабни битиргандан кейин
2	Давомийлиги	4 йил	3-4 йил	3 йил
3	Таълим олувчилар сони	20-25 ва ундан ортиқ	20-30 ва ундан ортиқ	15-30 ва ундан ортиқ
4	Ўтиш жойлари	Университет қошидаги факультетларга бириктирилган бинолардаги ўқув хоналари	Университет қошидаги аудиторияда	Университет қошидаги аудиторияда
5	Таълим берувчилар	Университетдаги профессор-ўқитувчилар. Илмий-тадқиқот институти илмий ходимлари	Университетдаги профессор-ўқитувчилар, кичикрок гуруҳларда магистрлар, турли корхоналардан вакиллар	Университетдаги профессор-ўқитувчилар, кичикрок гуруҳларда магистрлар, турли корхоналардан вакиллар
6	Таълим жараёнини кузатиш ва назорат қилиш	Факультет декани, кафедра мудири, дарс берувчи профессор-ўқитувчилар.	дарс берувчи профессор-ўқитувчилар томонидан назорат қилинади	дарс берувчи профессор-ўқитувчилар томонидан назорат қилинади

Бакалавриятда таълим жараёнининг таркиби

№	Таълим жараёни	Ўзбекистон Республикаси (бакалаврият)	Атланттик Халқаро Университети (АҚШ)	OUS Academy (Швейцария)
1	Назарий таълим	Асосий қисми маъруза кўринишида университет аудиторияларида ўтказилади	Асосан маъруза дарслари конференциялар кўринишида ўтказилади.	Асосан маъруза ва семинар дарслари кичик конференциялар кўринишида ўтказилади
2	Амалий таълим	Ўқув режада кўрсатилган соатлар бўйича университет аудиторияларида, ахборот ресурс марказларида амалга оширилади.	Амалий таълим университет аудиторияларида кичик гуруҳлар кўринишида ўтказилади.	Амалий таълим университет аудиторияларида кичик гуруҳлар кўринишида ўтказилади.
3	Илмий – тадқиқот ишлари	Бакалавриятда таълим олувчилар танлаган мавзуси бўйича битирув ишини асосан умумий ўрта таълимни, ўрта махсус касб-хунар таълими тизими, турли мулкчилик шаклидаги корхона, ташкилотлар материаллари асосида бажарилади. Кафедра профессор-ўқитувчилари илмий раҳбар этиб тайинланади. Илмий-тадқиқот ишини бажариш давомида илмий мақолалар, тезислар ёзиш, республика ва халқаро илмий анжуманларда иштирок этиш билан шуғулланадилар.	Бакалавриятда талабалари ўқиш жараёнида илмий иш мавзуси танланади ва мустақил илмий изланиш кўринишида амалга оширилади. Бакалаврда ўқиш жараёнида илмий раҳбар танланади. Курс иши умумий баҳонинг 20 фоизини ташкил этади. Уни биринчи тақдимот қилади ва ундан кейин ёзади.	Бакалавриятда ёзма равишда 1 йил диплом ёзади. Талабалар мустақил равишда ёзади. Илмий раҳбар бириктирилади. Бошқа ўқитувчилар ҳам бир вақтда текшириб боради. Курс иши илмий-тадқиқот ишининг 30-40 фоизини ташкил қилади. Уни биринчи тақдимот қилади ва ундан кейин ёзади.
4	Мустақил таълим	Бакалаврлар назарий машғулотлар, амалий кўникмалар ва илмий ишлари бўйича иқтисодиёт тармоқлари материаллари, меъёрий ҳужжатлар, кутубхона, интернет тармоғи ва бошқа манбалардан фойдаланган ҳолда ўз билимларини оширишлари мумкин.	Мустақил таълимга соатлар ажратилмайди. 1-семестрда ҳар ҳафтада 1 та мавзу муҳокама қилинади. Электрон онлайн шаклида ўқитувчи назорат қилади. Ҳар бир талаба камида 20 марта муҳокамада	Мустақил таълимга соатлар ажратилмайди. 1-семестрда ҳар ҳафтада 1 та мавзу муҳокама қилинади. Электрон онлайн шаклида ўқитувчи назорат қилади. Ҳар бир талаба камида 20 марта муҳокамада қатнашади, лекин балл берилмайди.

			катнашади.	
5	Таълим жараёнида баҳолаш	Бакалаврларнинг назарий ва амалий кўникмалар, илмий-тадқиқот ишлари бўйича билимларини баҳолаш рейтинг тизими асосида жорий, оралик, якуний назорат кўринишида амалга оширилади. Якуний давлат аттестацияси ёзма ёки тест кўринишида амалга оширилади	Якуний назорат учун кейс берилди. Якуний назорат вақтида кейс саволларига жавоб берилди. Бундан ташқари умумий саволларга жавоблар берилди. Умумий баҳодан 30 фоизи оралик баҳолашга, 30 фоиз якунийга, 20 фоиз курс ишига 20 фоизи дарсга келгани учун балл олади. 5-10 фоизгача қўшимча балларни реферат топшириб, савол-жавоб қилиб бонус берилди ва балл олиши мумкин.	Ёзма равишда эссе ёзади. Кейс топшириклари берилди. Якуний назоратда кейс саволларига жавоб берилди. Якуний имтиҳон 70 фоизгача баҳоланади. Курс иши 30 фоиз. Қўшимча балл берилмайди. Идентификация номери талабага берилди. Имтиҳон топшираётган талабани идентификация номерини ўқитувчи билмайди. Уни фақат ёзган билимига қараб баҳо қўйилади.

Бакалавриятда таълим жараёнининг мазмуни ва давомийлиги

Ўзбекистон Республикаси	Муддати	Атлантлик Халқаро Университети (АҚШ)	Муддати	OUS Academy (Швейцария)	Муддати
1 семестрда 5-7 та фан ўқитилади. 1 йилда жами 10-14 та, 4 йилда 40-43 та фан ўқитилади.	4 йил	1 семестрда 5 та, 1 йилда 10 та кўпи билан 12 та фан ўқитилади. 4 йилда жами 44 та фан ўқитилади	4 йил	1 семестрда 4 та, кўпи билан 5 та, 1 йилда 10 та фан ўқитилади.	3 йил

5111400 – Хорижий тил ва адабиёт (Инглиз тили ва адабиёти)
бакалаврият таълим йўналишининг фанлар кесимида касбий компетенциялари
ЖАДВАЛИ

Фаннинг малакавий коди	Фаннинг номи	Фан ёрдамида эгалланадиган зарурий касбий компетенциялар	Курслар кесимида фаннинг ўқув жараёнидаги ўрни			
			I	II	III	IV
Умумкасбий фанлар						
UmPsixM1006	Умумий психология	Умумий психологиянинг барча масалаларининг ўзига хос жиҳатларини ўрганиш	•	•		
UmPedM10012	Умумий педагогика	Талабаларга умумий педагогик билимларни бериш ҳамда уларда инсон фаолиятининг муваффақиятини таъминлаш омили сифатида педагогик ўзига хос хусусиятлар ҳақидаги тасавурларни яхлит шакллантириш		•	•	
ChTO'MM1008	Чет тил ўқитиш методикаси	Тил ўрганиш ва ўргатишда, тил материални нутқ фаолият турларида ўргатиш компетенцияларига эга бўлиш			•	
NMIM20014	Нутқ малакалари интеграцияси	Инглиз тилининг тинглаб тушуниш, ўқиш, ёзув ва гапириш каби функционал шакллари ва услубларини, тил тўғрисидаги амалий билимларини такомиллаштириш	•	•		
O'YоAM20020	Ўқиш ва ёзув амалиёти	Инглиз тилида ўқиш ва ёзиш маҳоратини ўрганиш	•	•		

MadmulM2004	Маданиятлараро мулоқатни ўргатиш	Чет эл вакиллари билан мулоқот қилиш, уларнинг турмуш тарзи ва урф одатлари ҳақида эркин баҳс юритиш	•			
ChTO'IKM10010	Чет тилларни ўқитишнинг интеграллашган курси	Тил кўникмаларини интеграллашган ҳолда ўқитиш, талабаларни келгуси касбий фаолиятларида чет тил дарсларини шу усулда ташкил этишга йўналтириш	•	•		
TAO'AM10014	Тил аспектларини ўқитиш амалиёти компетенцияси	Инглиз тили моделлари ва структуралари ҳақидаги билимларини ошириш, мулоқот жараёнида грамматик ва лексик формаларни тўғри ишлатишни ўрганиш	•			
TO'MATM2004	Тили ўрганилаётган мамлакат адабиёти тарихи	Тили ўрганилаётган мамлакат адиблари ва уларнинг ҳаёт ижоди ҳақида билиш			•	
TarNAM2005	Таржима назарияси ва амалиёти	Чет тилдан она тилига таржима қилиш малакаларини шакллантириш, таржима турлари ва шакллари ҳақида билимга эга бўлиш Чет тилдан она тилига таржима қилиш малакаларини шакллантириш, таржима турлари ва шакллари ҳақида билимга эга бўлиш			•	
Ихтисослик фанлари						
ChTNAM30022	Чет тили назарий аспектлари	Ўрганилаётган тилнинг назарий грамматика, фонетика ва лексикология асосларини билиш			•	•

